Ner 49. ROK 1845. PIĄTEK 28 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
	6	26 11, 918	— 3, 5	1, 45	WPł. Wschodni słaby	Chmurno	w nocy Snieg
27	2	27 1, 341	— 1, 5	1, 70	Zachodni mocny	Pochmurno	
	10	2, 565	— 5, 9	1, 16	Pł. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 22 *Lutego.* —

Lubo blizko już od dwóch tygodni wyborną cieszymy się tu sanną, dzisiejszéj nocy spadł znowu śnieg ogromny i zdaje się, że to dopiero początek., tak niebo obciążone jest śniegowemi chmurami. Z tego co się dowiadujemy z różnych okolic kuli ziemskiéj, zdaje się że tegoroczna zima chce świat zasypać śniegiem i sprawić potop śniegowy; pudruje nim nawet kraje, które go dotąd nie znały, i tam, gdzie sanki tylko z nazwiska były znane, téj zimy przyjemnéj używają sanny. Prawda, że sanna wyborna, ale wiosenne roztopy mogą być wielkie; trzeba się na nie dobrze przygotować.

— *Wiedeń* 11 *Lutego.* —

Wieść, która się rozeszła o podróży cesarza w tym roku do Galicyi, zdaje się być wiarogodną; mówią że N. Pan postanowił niezmiennie zwidzić prowincyę, która, osobliwie w ostatnich czasach, doznała tyle łask od niego, między innemi i założenie kolei żelaznéj galicyjskiéj kosztem rządu. Jak mówią, już na wiosnę rozpocznie się budowa drogi żelaznéj z Bochni do Lwowa.

Magistrat tutejszéj stolicy czyni wielkie przygotowania na obchód uroczystości przy inauguracyi drogi żelaznéj z Wiednia do Pragi, która nastąpi za parę miesięcy. W krótce otworzona zostanie kolej żelazna z Ołomuńca do Sichelsdorf dla użytku publicznego.

— *Lwów* 18 *Lutego.* —

Dnia 11 b. m. o kilka mil od naszéj stolicy ze wsi Stodułek (Ebenau), wybrało się towarzystwo z kilku napiłych osób, płci obojéj złożone, aby w oddalonem o pół mili miasteczku Gródku odbyć chrzest nowonarodzonego dziecięcia. Huczno i wesoło odbyła się ta podróż na wozie aż pod kościół. Na wezwanie rodziców chrzestnych, przystąpił miejscowy proboszcz do ceremonii chrztu; ale jakież było zdziwienie kapłana i przestrach kumów, gdy przy rozwijaniu poduszki, w którą dziecię było owinięte, nie znaleziono go wcale. Wszyscy pijani jakby cudem na raz wytrzeźwieli; pospieszono na powrót tąż samą drogą, aby dziecię odszukać, — i znaleziono je, — ale zmarzłe i bez duszy.

— *Paryż* 13 *Lutego.* —

W 1szém biurze izby deputowanych, p. Lacrosse czynił wczoraj ministrom wyrzuty, że w podprefekturach wielką liczbę urzędników zmienili z politycznych względów stronnictwa. Minister spraw wewn. odpowiedział, że niezaprzeczoną prerogatywą korony jest wybór urzędników, nigdy przeto nie będzie się poczuwał do zdawania rachunku z przedsiębranych mianowań; zwróci jednak uwagę, że przy porównaniu przedsiewziętych zmian urzędników pod ministerstwem Thiersa a teraźniejszém, daleko mniejsza liczba okazałaby się dla teraźniejszego.

Marszałek Bugeaud oświadczył w biurze, w którém mianowany został kommissarzem do rozstrząśnienia projektu o funduszach tajnych, że żaden rząd reprezentacyjny nie jest możebny, gdyby chciano opuszczać ministerstwo, jak tylko jakowy punkt jego polityki nie powszechne wzbudza zadowolenie. Domyślni następcy teraźniejszego ministerstwa, dodał on, objawili zasady, które są zupełnie podobne do zasad teraźniejszych ministrów; oświadczyli oni, że trzymać się będą téj samej polityki z niektóremi modyfikacyami. Ale te modyfikacye są tak subtelnego rodzaju, że się dziecinnemi okazują; przez zmianę ministerstwa niczby się innego nie osiągnęło, a utraciłoby się wszystkie korzyści, jakie z dłuższego trwania administracyi wypłynęły. P. Billault przypuszczał, że dobre mini-

sterstwo przez samo dłuższe trwanie lepsze przynosi owoce, ale odparł, że błędy słabego lub złego ministerstwa, w tymże samym stosunku pogorszają się, im dłużéj przy sterze rządu pozostaje.

Traktat handlowy z Chinami uważany jest nie tylko przez dzienniki opozycyjne lewéj strony, ale i przez konserwacyjny dziennik *La Presse* za akt niemający żadnéj wartości. »Zaledwie możemy wierzyć — mówi ostatni dziennik—aby uroczyście w r. z wysłane poselstwo tylko taki miało rezultat. Jakto! tylko na zniżeniu cła od korzennych gwoździków i od wina, którego chińczycy wcale nie piją, ma się ta cała rzecz ograniczać! Ileżto rocznie wina, piwa, wódki i likierów wypijają w Chinach, nie krajowcy, których jeszcze nie potrafiono przyzwyczaić do tych napojów, ale przebywający tam cudzoziemcy? Według tabel niedawno ogłoszonych przez ministra handlu, za 10,000 fr. I czy sądzą, że zniżenie cła o 3 fr. od 100 butelek, czyli około $\frac{1}{2}$ centima od butelki, powiększy znacznie konsumcyę? Byłoby to dziecinnem marzeniem. Niestety, jeszcze coś gorszego znajdujemy. 35ty artykuł stanowi, że Francya używać ma wszelkich nowych korzyści, któreby na przyszłość cesarz jakiemu obcemu narodowi udzielił. Bardzo dobrze. Ale ten sam artykuł dodaje, że Francya nie może żadnéj z klauzul znajdujących się w traktatach z Anglią i Stanami Zjednoczonemi zawartych na swą korzyść zastósować, jeżeli do jéj szczególnego traktatu nie są przeniesione. Jestto trudna do wytłómaczenia różnica, tem bardziéj, gdy w jednéj proklamacyi władz chińskich powiedziano, że wszelkie Anglii udzielone przyzwolenia bez żadnego wyjątku rozciągnione będą i do innych mocarstw, któreby bez zawarcia nawet traktatu handlowego, chciały handel z Chinami prowadzić. Czyż słyszano kiedy o wysłaniu poselstwa i podpisaniu traktatu dla tego, aby stanąć w gorszem stanowisku niż było poprzednie? Spodziewamy się jeszcze, że ogłoszone tłómaczenie w tym punkcie jest mylne. (W *Journal des Débats* to miejsce brzmi podobnież.) Rząd, który powinienby ten traktat już mieć w ręku, gdyż tłómaczenie prywatną drogą nadeszło, otrzyma zapewne wkrótce udzielenie właściwego stanu rzeczy. Pan Ferrieres-Levayer znajdował się już d. 21 stycz. w Alexandryi i codzień jest w Paryżu oczekiwany.«

Ze wszystkich stron nadchodzą wiadomości o ostrości tegorocznéj zimy; ciągle na przemian albo śnieg pada albo ciężkie mrozy następują. W dolinie Osau w Pyreneach spadło kilka lawin śniegu, które zasypały stodoły i obory z bydłem. W Lyonie okazywał termometr $10\frac{1}{2}$ stopni mrozu. Z spadzistości góry przy wsiach Malevre i Aveyron zsunęła się ogromna massa sniegu i zasypała cztery domy z ich mieszkańcami; 12 osób utraciło przytem życie.

Dnia 7 lutego przybito na giełdzie w Marsylii wiadomość, że blizko 200 okrętów zmuszonych zostało, przez burzliwe powietrze szukać schronienia w portach sardyńskich.

Z hr. Appony, który posiada w Węgrzech obszerne plantacye tabaki, rząd francuzki miał zawrzeć kontrakt na dostawę 3 milionów kilogr., liści tabacznych.

Słychać że lord Cowley, poseł angielski przy tutejszym dworze, uda się wkrótce za trzymiesięcznym urlopem do Anglii.

W *Journal des Débats* czytamy: »Cokolwiek bądź spowodowało p. Quintanilla y Montoya, deputowanego z Sewilli i poddyrektora poczty, do dopuszczenia się kradzieży na balu jenerała Narvaez, przypuszczając nawet obłąkanie umysłu, szło tu o godność reprezentantów narodu, aby nie pozostawić pomiędzy sobą sprawcy tak ohydnego postępku. Stosownie do regulaminu izby, siedmiu deputowanych z p. Munoz Maldonaldo na czele, zaproponowali izbie wypchnięcie z niéj Quintanilli. Zdarzenie to, lubo tajone podczas balu u prezesa gabinetu, rozgłosiło się naturalnie bardzo prędko, i p. Munoz Maldonaldo, główny proponent wypchnięcia, opowiedział izbie na tajnem posiedzeniu wszystkie jego szczegóły. Bardzo żywe rozprawy rozwinęły się nad tą propozycyą. Panowie Bravo Mirillo, Salamanca, jenerał Scheli, Sartorius, Escosura, Galiano, minister spraw wewn. zabierali głosy. Przeciwna propozycya podana została przez siedmiu członków, ale ją odrzucono. W tem izba otrzymała list od p. Quintanilla, który żądał być posłuchanym. Izba nie znajdowała powodu zadosyćuczynienia temu żądaniu i oburzona niebawem postanowiła większością głosów 105 przeciw 18, aby Quintanilla z liczby deput. został wymazany. Minister pragnął był uniknąć zgorszenia i przytłumić to zdarzenie, ale nie było na to sposobu. Godność izby była obrażona, żądała uroczystéj protestacyi przeciw takiemu czynowi. »Jenerał Narvaez zgryziony tym szkaradnym wypadkiem zachorował, i nie był na balu danym przez królową. Nazajutrz na publicznem posiedzeniu postanowiła izba udzielić rządowi swą uchwałę, i prosić o rozporządzenie nowego wyboru w miejsce Quintanilli y Montayo. Jego postępek jest przedmiotem powszechnych rozmów.

Policya tutejsza odkryła znowu dwie gospody złodziejskie na bulwarze do Temple, utrzymywane przez niejakiego p. Picard; dwa liczne oddziały gwardyi municypalnéj otoczyły nagle te dwie jaskinie łotrów, ujęły 200 podejrzanych osob i zaprowadziły ich do więzienia.

— *Londyn* 11 *Lutego* —

W *Times* czytamy: »W przyszły piątek pierwszy minister zaproponuje dalsze trwanie podatku od dochodów. Na jak długi czas to trwanie jest zamierzone, czy na 2 lub na 7 lat, czy też na zawsze, nie wiadomo; jak równie niewiadomo, które podatki natomiast zniesione być mają. To tylko pewna, że Sir R. Peel żyje i utrzymuje się tylko przez podatek

od dochodów; jestto herkulesowa pałka, którą ubija deficit, i potomność może go nazwie podług tego podatku. A że na lepszy los zasługuje, życzymy mu, aby jeszcze przed swem wystąpieniem ten podatek usunął. Trudność jest wprawdzie wielka, jak przekonywa wykaz dochodów i wydatków publicznych w roku upłynionym. Podatek od dochodów przyniósł 5,191,596 f. st., a przewyżka dochodów z tą summą rachując wynosi tylko 3,356,405 f. st. Odjąwszy ten podatek pozostałby deficit 1,855491 f. st. To wszystko porównawszy sądzić należy, że ten podatek na zawsze pozostanie.

Admiralicya kazała przygotować eskadrę ewolucyjną z okrętów liniowych złożoną, dla odbycia ćwiczeń wojennych. Trzy nowe trzypokładowe okręty o 120 działach obsadzone zostaną każdy 735 ludźmi zamiast w zupełności po 1000 ludzi; dwa okręty po 90 dział, każdy po 648 ludzi zamiast po 750; dwa po 80 dział, każdy po 550 ludzi zamiast po 650. Po odbytych ćwiczeniach część tych okrętów otrzyma komplетne osady ludzi i użytą będzie na zastąpienie różnych okrętów, których czas służby na oddalonych stacyach już się skończył.

W ministerstwie handlu znajduje się 248 projektów do kolei żelaznych.

Tak w izbie parów jak w izbie niższéj bardzo krótko trwały posiedzenia i zajmowano się mniejszemi przedmiotami miejscowego interesu.

Depesze między rządami Anglii i Francyi, dotyczące mięszanéj kommissyi do roztrząśnienia prawa przeglądania okrętów, przedłożone zostały parlamentowi. *Times* pisze w tym względzie między innemi: »Wstrzymujemy się od wszelkiego krytycznego rozstrząsania czasu i sposobu, w jaki p Guizot wszczął te układy, tylko oświadczamy, że jesteśmy w tym względzie zupełnie zadowoleni, iż stósowna w tym interesie przedsiewzięta została droga, godna rządu i ludu angielskiego.

Gazeta Rządowa donosi o zanominowaniu Sir Mojżesza Montefiore, wyznania Mojżeszowego, nadszeryfem w Kent na rok bieżący. Z tego okazuje się, że teraźniejszy gabinet torysowski wbrew uprzedzeniom swego stronnictwa czyni ułatwienia w przypuszczeniu żydów do urzędów krajowych.

Listy z Erzerum pod dniem 3 grudnia donoszą o przbyciu tam doktora Wolf z Buchary. Zabawi on tam przez dłuższy czas u angielskiego konsula Brant, gdyż stan jego zdrowia tak jest wycieńczony, że nie może daléj odbywać podróży konno, zwłaszcza że droga do Trebizondy grubo pokryta jest śniegiem, i nastała nadzwyczaj ostra zima. Z Trebizondy śmiały missyonarz odbędzie podróż aż do Southampton na parowym okręcie.

— *Dnia* 13 *Lutego.* —

Tak tu jak i wszędzie na prowincyach spadło nadzwyczajnie wiele śniegu; w niektórych miejscach leży na 2 do 3 stóp wysoko, przez co wstrzymana jest jazda po kolejach żelaznych. Królowa kazała swoje sanki sprowadzić z Windsoru do Brightonu, gdyż przy trwającem zimnie spodziewają się jeszcze wybornéj sanny.

M. Chronicle zapewnia, że w krótce xięciu Albrechtowi udzielony będzie tytuł: Król małżonek (*King-Consort*), a za tem mianowaniem ma nastąpić podwyższenie roczněj jego pensyi.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 27 *do dnia* 28 *Lutego*

Soares Cesar, z Polski; — Prance Robert kapitan ang., Braun Henryk, Dembicka ob., Kurdwanowski Henryk ob., z Galicyi; — Voght Henryk, Sadowski Józef ob., Nenssel Ludwik, Posen Jakób, Bejchler Edward, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Bochiński Tadeusz, do Polski; — Andreae Edward, do Galicyi; -- Sassi Albert, Breslau Karol, Stanowski, Braun Henryk, Prance Robert, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 669.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do wiadomości publicznéj iż na d. 27 Marca r. b. w godzinach przedpołudniowych poczynając od godz. 11 odbywać się będzie w biórach Wydziału Spraw Wewn. i Policyi licytacya publiczna *in plus* na sprzedaż kamienicy pod L. 87 przy ulicy Grodzkiéj w Gm. I. Miasta Krakowa sytuowanéj, przez P. Karola Soczyńskiego Medycyny i Chirurgii Doktora pod zarząd Archikonfraternii Miłosierdzia i Banku Pobożnego na dobroczynne celu oddanéj,—którą to darowiznę Senat Rządzący zatwierdziwszy, następnie odbycie licytacyi celem sprzedaży tejże realności i ulokowanie zabranego ztąd kapitału na wieczny fundusz uchwałą z d. 2 Sierpnia r. z. 1844 Nr. 3,735 D. G. S. stósownie do życzenia darującego, postanowił; Cena na pierwsze wywołanie wynosi złp. 15,632 gr. 27 która z sporządzonego w téj mierze aktu oszacowania wynikła. Nabywca obowiązanym będzie zapłacić połowę szacunku wraz z kwotą *plusliciti* w ciągu dni 8miu po zatwierdzeniu przez Senat Rządzący aktu licytacyi do Kassy Główněj, druga zaś połowa czyli okrągła summa 7,800 złp. zostanie przy realności. z obowiązkiem opłacania procentu po 5/100, *vadium* które licytanci złożyć będą winni, ustanawia się w 1/10 części szacunku to jest w kwocie złp. 1564. O innych warun-

kach powezmą pretendenci wiadomość przy rozpoczęciu licytacyi.

Kraków d. 19 Lutego 1845 r.

Senator Prezydujący
KOPFF.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 680.

TRYBUNAŁ
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie art. 12 ust. hyp. z roku 1844 wzywa mających prawo do spadku po Chaimie Kräcer v. Gräcer pozostałego, z ruchomości oraz domu pod L. 183 w gminie X. M K. położonego, składającego się, aby z prawami swemi do Trybunału w terminie miesięcy 3 zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek ten Itli Römer i Wolfowi Kräcer dzieciom zmarłego przyznanym zostanie.

Kraków d. 25 Lutego 1845 r.

Sędzia Prezydujący
Miętuszewski
(1r.) Sekr. *Lasocki.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY
Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż stosownie do uchwały Rady Familijnéj w opiece małoletnich Widerskich, dnia 1 Lutego r. b zapadłéj a przez Trybunał d. 20 t. m. i r. Nro. 929 zatwierdzonéj, odbywać się będzie w d. 4 Marca r. b. o godzinie 9 rano w kancellaryi podpisanego Notaryusza przy ulicy Grodzkiéj pod L. 84 ogółowo licytacya Cukierni, to jest: sprzętów do prowadzenia cukierni potrzebnych dotąd w dzierżawie u P. Wiktora Owczarkiewicza zostających, które w cukierni przez tegoż P. Owczarkiewicza przy ulicy Grodzkiéj pod L. 197 prowadzonéj znajdują się. Chęć licytowania mający, inwentarz tych ruchomości u P. Owczarkiewicza, zaś warunki licytacyi w Kancellaryi podpisanego Notaryusza przejrzeć mogą.

Kraków d. 25 Lutego 1845 r.

(1r.) Sebastyan *Korytowski.*

Donesienia prywatne.

URZĄD PROBIERCZY.

Na mocy Reskryptu Wys. Senatu Rządzącego W. M. Krakowa i J. O. z dnia 27 Stycznia r. b. N. 472 D G. podaje do wiadomości publicznéj, iż Kancellarya Urzędu Probierczego wyrobów złotych i srebrnych przeniesioną zostaje, poczynając od 1 Marca r. b. do domu Skarbowego N. 10 Sendykówka zwanego, i otwartą będzie codziennie w porze zimowéj od godziny 1 do 4 z południa, w porze zaś letniéj od godziny 3 do 6; gdzie mający potrzebę przekonania się o próbie wyrobów rzeczonych, lub ocechowania takowych, szczególniéj zaś złotnicy i jubilery obowiązani dawać swe wyroby krajowe do występlowania próby zgłaszać się mogą.

Kraków d. 27 Lutego 1845 r.

Dominik *Lipnicki*
Probierz Rządowy.

W dniu dzisiejszym rozpoczęła się w Rynku w kamienicy W. K. Treutlera Wystawa, celniejszych kosztownych **OBRAZÓW OLEJNYCH**, które z Mnichowa (München) przesłane zostały w komiss podpisanemu. Obrazy te pędzla najsławniejszych tegoczesnych Mistrzów sztuki Malarskiéj, zasłużą zapewne i u nas na zadowolenie Znawców i Lubowników, którym nastręcza się zarazem sposobność nabybia takowych po umiarkowanéj cenie

Ta wystawa otwarta codziennie od godziny 9 do 12 zrana i od 3 do 5 popołudniu, tylko przez 4 tygodnie trwać będzie, po upływie których obrazy niesprzedane do Warszawy przesłanemi będą.

Biletów do wstępu uzyskać można bezpłatnie w handlu pod firmą: Antoni *Hoelzel.*

Kraków d. 28 Lutego 1845 r. (1r.)

W Dobrach Xiąż Wielki, Chroberz, Kozubow, Pińczów i Przyłęczek z przyległościami, w Królestwie Polskiem gubernii Radomskiéj, Okręgach Miechowskim, Szydłowskim i Jędrzejowskim położonych, są do wydzierżawienia w znacznéj liczbie z wolnéj ręki od dnia 1 Lipca r. b. 1845 bez pańszczyzny na lat 24 za czynszem ziemnym morgowym, tak folwarki rozmaitéj rozległości, jakoteż i mniejsze osady kolonialne. Do niektórych z nich dodane być mogą browary, gorzelnie, młyny i propinacye przyległe. Wykazy szczegółowe tych posiadłości jakoteż warunki dzierżawy mogą być przeglądane, począwszy od dnia 15 Kwietnia 1845 r. u Rządzcy pałacu Wielopolskich w Krakowie, tudzież w kancellaryi Ekonomicznéj dóbr Chroberz, w okręgu Szkalbmierskim położonych, w którémto ostatniém miejscu przyjmowane będą deklaracye konkurentów w *vadia* opatrzone; poczém w miesiącu Czerwcu r. b. nastąpi w tejże kancellaryi przyznanie takowych dzierżaw; następnie w miesiącu Lipcu, w tychże Dobrach, sprzedawane będą przez licytacyą Ekonomiczną inwentarze robocze, owce, sprzęty i machiny rolnicze, apparaty wódczane i piwne. (3r.)